

RIPPIKOULUN TURVALLISUUS

JA RIPPIKOULUN SÄÄNNÖT

INFOA RIPPIKOULULAISELLE JA HÄNEN HUOLTAJILLEEN

Turvallisuus on yhteinen asia

Rippikoulun fyysinen, henkinen, sosiaalinen ja hengellinen turvallisuus on yksi rippikoulun onnistumisen perusedellytys. Sääntöjen ja ohjeiden tarkoitus on luoda turvalliset puitteet ja mahdollistaa nuorelle ikimuistoinen ja hyvä rippikoulukokemus. Vastuu rippikoulun turvallisuudesta on molempuolinen. Seurakunnan on annettava rippikoululaiselle ja hänen huoltajalleen tarvittavat tiedot rippikoulun säännöistä, aikatauluista, sisällöstä ja ohjeista. Vastaavasti huoltajilla on velvollisuus antaa ajankohtaiset tiedot rippikoululaisesta ja hänen terveydentilastaan sekä muista asioista, jotta seurakunta voi vastata hänen turvallisuudestaan rippikoulun ajan. Rippikoululaisen tehtävänä on sitoutua annettuihin ohjeisiin ja sääntöihin rippikoulun aikana.

Rippikoulun leireillä ja retkillä on nimetty turvallisuusvastaava sekä varaturvallisuusvastaava. Jokaisesta leiristä ja retkestä laaditaan turvallisuusasiakirja.

Yhteiset säännöt

Rippikoulun turvallisuuden lähtökohtana on sitoutuminen yhteisiin sääntöihin. Huoltajan on siis hyvä keskustella nuoren kanssa jo kotona siitä, että rippikoulun turvallisuus on myös yhteisten sääntöjen noudattamista. Rippileirin turvallisuusvastaava on vastuussa rippikoululaisista leirijakson ajan ja hänen on voitava luottaa siihen, että jokainen haluaa toimia yhteisen viihtyvyyden ja turvallisuuden hyväksi. Toimivan yhteistyön takaamiseksi nuorella täytyy olla aikuinen yhteyshenkilö (huoltaja tai hänen nimeämänsä muu aikuinen), johon voidaan olla yhteydessä rippikoulun aikana (ks. myöhemmin lisää tästä).

Vakuutukset

Pienet loukkaantumiset hoidetaan rippikoulussa, muussa tapauksessa otetaan yhteyttä huoltajaan. Ylä-Savon seurakuntayhtymä on vakuuttanut rippikoululaiset tapaturman varalta. Mahdolliset sairauskulut, omien tavaroiden rikkoutumiset tai nuoren aiheuttamat tahalliset vahingonteot toisen leiriläisen/seurakunnan/ leirikeskuksen omaisuudelle ovat nuoren ja huoltajan vastuulla.

Tupakointi ja päihteet

Ylä-Savon seurakuntayhtymän rippileirit ovat savuttomia ja päihteettömiä. Seurakunnissa noudetaan 1.10.2010 voimaan tullutta tupakkalakia. Kaikkien tupakkatuotteiden (myös nikotiinituotteet ja nuuska) hallussapito on kielletty alle 18 -vuotialta. Lakia noudattamalla turvataan yksilön oikeus puhtaaseen hengitysilmaan sekä edistetään tupakoimattomuuden terveydellistä merkitystä. Tupakointi on aina myös paloturvallisuusriski.

Jos nuorella on hallussaan tupakkatuotteita/päihteitä tai jos hänen havaitaan käyttävän tupakkatuotteita/päihteitä, ilmoitetaan asiasta välittömästi kotiin. Lisäksi tuotteet takavarikoidaan. Mikäli tupakkatuotteiden/päihteiden käyttö jatkuu kielloista huolimatta, nuoren rippileiri keskeytyy ja rippikoulun loppuun suorittamisesta sovitaan erikseen huoltajien ja nuoren kanssa (ks. tarkemmin kohta: Rippikoulun keskeytyminen). Päihteiden tai huumeiden hallussapidosta tai käytöstä ohjaajat ilmoittavat paitsi huoltajalle myös asian edellyttämille viranomaisille.

Lääkkeet

Rippikoulun ohjaajilla ei ole oikeutta jakaa lääkkeitä rippikoululaisille ilman huoltajien lupaa. Kaikki rippikoululaisella mukana olevat lääkkeet täytyy ilmoittaa osallistujakortissa (myös särkylääkkeet). Myös kaikki lääkeaineallergiat on merkittävä lomakkeeseen. Lomakkeeseen olennainen tieto on, osaako nuori itse ottaa lääkkeitä joita hän käyttää, vai tarvitseeko hän apua/tukea/muistutusta lääkkeiden ottamiseen. Osallistujakortissa huoltaja voi antaa suostumuksensa särkylääkkeen antamiseen tarvittaessa. Jos leirillä ilmenee äkillisesti muuta lääkityksen tarvetta, konsultoidaan huoltajaa/lomakkeessa ilmoitettua yhteyshenkilöä (1. huoltajaa) aina ensin.

Älypuhelimet ja muut elektroniset laitteet

Puhelinta ym. elektronisia laitteita saa käyttää vain vapaa-ajalla (ellei toisin mainita). Tarvittaessa ohjaaja voi pyytää myös rippikoululaisia jättämään älypuhelimet parkkiin yhteisen ohjelman ajaksi. Leirillä unirauhan takaamiseksi älypuhelimet ja muut vastaavat laitteet jätetään yöksi nk. yöparkkiin. Kovaääniset kaiuttimet tai vastaavat on jätettävä kotiin rippikoulun kokoontumisten ja leirin ajaksi. Mikäli leiriläinen haluaa kuunnella vapaa-ajalla musiikkia, hän voi ottaa mukaansa korva-kuulokkeet.

Kaikki arvotavarat on syytä jättää kotiin. Yksityinen omaisuus rippikoulussa on mukana aina nuoren ja huoltajan omalla vastuulla. Erillistä vakuutusta leiritavaroille ei seurakunnan toimesta ole järjestetty. Jos perheellänne on kotivakuutus, se saattaa korvata leirillä sattuneita omaisuusvahinkoja.

Päiväohjelma ja hiljaisuus leirillä

Rippikoulussa työskennellään sovitun aikataulun mukaan. Leirillä ollessa noudatetaan yhteistä päiväohjelmaa. Rippikoululeirillä toiset tarvitsevat enemmän lepoa kuin toiset. Tästä johtuen leirillä vallitsee hiljaisuus klo 23.00–07.30. Hiljaisuuden aikana valot ovat sammutettu ja jokainen on omassa vuoteessaan. Myös elektronisten laitteiden käyttö tuona aikana on kielletty. Vain riittävä lepo auttaa jaksamaan ohjelmantäyteiset päivät ja samalla onnettomuusriski vähenee. Rippileirille on palkattu täysi-ikäinen yövalvoja, joka valvoo leirin hiljaisuutta ja turvallisuutta koko hiljaisuuden ajan. Hätätilanteissa rippikoulun ohjaajat ovat tavattavissa myös yöaikaan.

Energiajuomat

Energiajuomia ei saa käyttää rippikoulun aikana, koska niiden jatkuvaa käyttöä ei suositella alle 15-vuotiaille. Ne aiheuttavat helposti hyperaktiivisuutta, joka puolestaan saattaa ilmetä unensaanti-vaikeuksina. Leirillä tarjoamme energianlähteeksi riittävästi ravintoa ja nukkumismahdollisuuden yöllä.

Kuljetukset

Turvallisuuden takaamiseksi rippikoululaisten kuljettamisesta vastaa ammattikuljettaja, joka on vastuussa rippikoululaisten turvallisuudesta matkustamisen aikana. Periaate on, että bussissa on aina mukana täysi-ikäinen ohjaaja järjestystä valvomassa.

Hätätapauksissa rippikoululainen kuljetetaan hoitoon ambulanssilla tai taksilla. Mikäli taksin tu- loon kuluisi kohtuuttomasti aikaa, leirin ohjaajalla on oikeus Suomen laissa määriteltyyn yleiseen auttamisvelvollisuuteen vedoten kuljettaa rippikoululainen hoitoon omalla tai leiripaikan autolla.

Mikäli asia on järjesteltävissä, tulee huoltajan tai muun yhteyshenkilön mahdollisuuksiensa mukaan kuljettaa lapsensa hoidettavaksi (tai leirin keskeytyessä kotiin).

Leirin ja rippikoulun rajat

Leirikeskukseen saavuttua leirin turvallisuusvastaava pitää turvallisuusohjeistuksen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa. Siinä käydään läpi yhteiset pelisäännöt leirillä sekä leirikeskuksen alueen rajat, joiden sisäpuolella rippikoululaisten tulee pysytellä koko leirin ajan. Leirialueet määritellään leirillä. Leirialueelta poistuminen ilman lupaa on ehdottomasti kielletty. Jos leiriläiselle tarvitsee ulkopuolisen tuoda tai viedä jotakin tavaraa, on aina ensin otettava yhteys turvallisuusvastaavaan. Muissa rippikoulun kokoontumisissa noudatetaan annettuja ohjeita siitä alueesta, jossa rippikoulun työskentely tapahtuu.

Ensiapulaukku ja sairastuminen leirillä

Rippikoulun intensiivijaksolla on mukana ensiapulaukku, jossa on päivitetty varustus ensiaputarvikkeita leiriolosuhteita ajatellen (sidetarvikkeet, laastareita, kuumemittari, särkylääkettä, hiilitabletteja, antihistamiinia, kylmäpussi, ihovoide, kyypakkaus jne.). Ensiaputarvikkeet ja lääkkeet ovat turvallisuusvastaavan hallussa. Joskus sairastuminen voi yllättää rippikoululaisen. Kuume, vatsatauti tai muu kiputila ovat riittäviä syitä leirin tai yhteisen rippikoulutapahtuman keskeyttämiseen. Sairastapauksissa huoltaja on velvollinen järjestämään rippikoululaiselle kuljetuksen kotiin.

Uiminen, veneily ja saunominen

Rippileirillä ei pääsääntöisesti ole mahdollista veneillä. Sen sijaan rippikoululaiset voivat uida saunomisaikojen puitteissa. Tytöille ja pojille on päivittäin omat saunavuorot, joiden aikana on vähintään yksi järjestystä valvova isonen. Uimista puolestaan valvoo aina joku leirin täysi-ikäisistä ohjaajista. Saunoessa noudatetaan yleistä varovaisuutta kiukaan suhteen. Lämmintä vettä käytetään kohtuudella ja vain tarpeen mukaan, jotta sitä riittää kaikille. Rippikoululaisella on myös mahdollisuus käydä suihkussa vapaa-ajallaan.

Rippikoulun keskeytyminen

Ryhmänohjaajien tehtävänä on taata koko ryhmän henkinen, fyysinen ja sosiaalinen turvallisuus. Rippikoulun keskeytymiseen voi johtaa esimerkiksi epäasiallinen käytös, rippikoulun sääntöjen rikkominen sekä kiusaaminen. Havaitessaan rippikoululaisella epäasiallista käytöstä, ohjaaja pyrkii puuttumaan tähän käytökseen mm. huomauttamalla, kertomalla ettei sellainen ole hyväksyttävää, muistuttamalla säännöistä, neuvottelemalla ja kehottamalla. Mikäli rippikoululainen toistuvista kehoituksista huolimatta ei sitoudu ryhmän sääntöihin, rippikoulun keskeytys on mahdollinen. Vakava sääntöjen rikkominen on esimerkiksi päihteiden tai huumausaineen hallussapito sekä kiusaaminen. Keskeytystapauksissa ollaan välittömästi yhteydessä huoltajaan (tai nimettyyn yhteyshenkilöön) sekä tarvittaessa viranomaisiin. Keskeytystapauksessa järjestetään mahdollisimman pian huoltajan ja rippikoulun kuuleminen, jossa paikalla on rippikoulun työntekijä sekä kirkkoherra.

Rippikoulun keskeyttämis päätöksen tekee kirkkoherra neuvoteltuaan rippikoulutiimin kanssa. Nuorella täytyy olla nimetty aikuinen yhteyshenkilö, johon voidaan olla yhteydessä rippikoulun aikana. Keskeytymistilanteessa yhteyshenkilön tulee ensisijaisesti itse noutaa nuori kotiin leiriltä/ryhmäkokoontumisista, tai joissakin tapauksissa kustantaa nuorelle ja saattajalle kyyti.

Rippikoululeirin keskeytymiseen voi johtaa myös sellainen nuoren sairastuminen, joka estää osallistumisen tai on turvallisuusriski itselle tai muille.

Rippikoulun keskeytyessä sen jatkamismahdollisuuksista voidaan neuvotella nuoren ja huoltajan kanssa. Konfirmaation ajankohtaa saatetaan järjestelymahdollisuuksista riippuen joutua muuttamaan tai rippikoulumahdollisuutta tarjotaan seuraavalle vuodelle.

Kielenkäyttö ja kiroilu

Henkistä ja sosiaalista turvallisuutta edistetään noudattamalla rippikoulussa kohteliaita käytöstapoja. Siksi kiroilu, haukkuminen, nimittely, syrjiminen, kiusaaminen ja muunlainen mielipahan aiheuttaminen toiselle on kiellettyä. Sekä rippikoulun ohjaajat, isokset että rippikoululaiset sitoutuvat kohtelemaan toisia siten, että he edistävät turvallisuutta ja rippikoulun yleistä viihtyvyyttä.

Yleinen siisteys, hygienia ja toisten huomioiminen

Rippileirillä jokainen rippikoululainen huolehtii oman huoneensa puhtaanapidosta sekä tavaroidensa järjestyksessä pitämisestä. Lisäksi kaikki leirillä olijat huolehtivat yhdessä leiripaikan kunnosta ja yleisestä siisteydestä. Jokainen vie roskansa roskikseen. Kiinteistön, yhteisten tavaroiden tai toisten omaisuuden vahingoittamisesta seuraa korvausvelvollisuus. Tämä koskee kaikkia rippikoulukokoontumisia. Rippikoulun aikana sattuneista onnettomuuksista, tavaroiden vahingoittumisista ja sääntöjen rikkomisesta on jokainen velvollinen ilmoittamaan heti ohjaajalle.

Fyysisen ja sosiaalisen turvallisuuden yksi ulottuvuus on hygienia ja intymiteetti. Rippikoululaisen on huolehdittava riittävästä peseytymisestä leirillä: hampaiden pesu aamuin illoin, suihkussa käyminen riittävän usein sekä käsien pesu aina ennen ruokailua ja ulkoilun jälkeen. Likapyykkeille on suotavaa varata erillinen likapyykkipussi, jota säilytetään tiiviisti, jottei hajut leviä. Leirille on syytä varata puhtaat sukat ja alushousut joka päivälle.

Koska leiriläisten joukossa voi olla yliherkkiä ja allergisia yksilöitä, niin majoitustiloissa ei saa suihkuttaa spray/ponnekaasu-tuotteita, kuten hiuslakkaa tai suihkedeodoranttia. Leirille kannattaa varata roll on- deodorantti suihkedeodorantin tilalle. Myös hajuvedet kannattaa jättää kotiin. Poikkeuksena hyttysuihkeet, joita on suotavaa varata leirille mukaan kesäaikana. Hyttysuihkeita saa käyttää ainoastaan ulkotiloissa.

Yksityisyyden suoja sekä valokuvaus leirillä

Rippikoulussa ketään ei saa kiusata, ei henkisesti eikä fyysisesti. Myös fyysinen koskemattomuus on taattava. Jos epäkohtia ilmenee, asiaan puututaan välittömästi. Jokaisella rippikoululaisella on velvollisuus kertoa ohjaajalle, mikäli havaitsee rippikoulussa epäasiallista käytöstä, sääntöjen rikkomista tai kiusaamista.

Yksityisyyttä kunnioitetaan myös siten, että toisen tavaroihin ei kosketa -kenenkään kassille tai kaapille ei mennä ilman lupaa. Huoneet ovat rauhoitettu vain niille, joiden majoituspaikkana ne toimivat. Näin ollen toisten huoneisiin ei saa leirillä mennä ilman lupaa. Tytöt eivät koskaan mene

poikien huoneisiin eivätkä pojat tyttöjen huoneisiin, ei edes luvan kanssa! Yleiset tilat ovat yhteistä oleskelua varten.

Rippikoulun aikana kenestäkään ei saa ottaa kuvia eikä julkaista niitä sosiaalisessa mediassa tai muualla ilman asianomaisten lupaa! Koska kyseessä on alaikäinen, kuvauslupa täytyy olla huoltajalta. Tämä lupa ilmoitetaan osallistujakortissa.

Rippikoulun kokoontumisten aikana tarjoamme toisille leiriläisille työskentelyrauhan ja opettajille opetusrauhan.

Rippikoulun turvallisuusvastaavalla on mahdollisuus tarkentaa sääntöjä tarpeen vaatiessa.

Lisätietoa rippileirin turvallisuudesta ja leirin säännöistä:

Nuorisotyönohjaaja Meiju Silvast 044 733 5266 meiju.silvast@evl.fi

Lapinlahden ja Varpaisjärven seurakunnat